
KENYA NATIONAL EXAMINATION COUNCIL
REVISION MOCK EXAMS 2016
TOP NATIONAL SCHOOLS

KAPSABET BOYS HIGH SCHOOL
KISWAHILI
KARATASI YA 1
MWONGOZO WA KUSAHIHISHA

SCHOOLS NET KENYA
Osiligi House, Opposite KCB, Ground Floor
Off Magadi Road, Ongata Rongai | Tel: 0711 88 22 27
E-mail: infosnkenya@gmail.com | Website: www.schoolsnetkenya.com

**KAPSABET BOYS HIGH SCHOOL KCSE TRIAL AND
PRACTICE EXAM 2016**

102/1

KISWAHILI

Karatasi ya 1

Mwongozo wa kusahihisha

1. SWALI LA LAZIMA

Hii ni insha ya kiuamilifu.

Haya ni maandishi ya mtu binafsi kuhusu sifa zake maishani (mambo mazuri ya kumjengea sifa)

Ya kuzingatiwa katika uandishi wa insha ya aina hii:-

- a) Mada-Hufafanua anayetajwa katika tawasifu hiyo.
- b) Nafsi- Huendelezwa katika nafsi ya kwanza.
- c) Hujikita katika ujumbe kuhusu mtu binafsi yaani-
 - i) Mwaka na mahali pa kuzaliwa
 - ii) Aila/familia yake
 - iii) Hali yake ya ndoa
 - iv) Kiwango chake cha elimu-chuo kikuu,shule ya upili,ya msingi na ya vidudu.
 - v) Mtahiniwa ajikite katika kutoa mambo yake mema kama vile vitendo na mafanikio yake ili

aonekane kama **kielelezo katika jamii.**

vi) Vyeti na tuzo zote alizopata mhusika hutajwa.

vii) Ni vyema mtahiniwa aonyeshe tajriba yake katika kazi mbalimbali hasa katika nyanja ya

kidiplomasia.

viii) Ni vyema aangazie juhudi zake maishani kwa mfano amekuwa akijihusisha na shughuli zipi na amefaulu vipi katika kazi hizo.

ix) Katika kujijenga, ni vyema ataje vipaji vyake mbalimbali hasa vinavyohusiana na kazi ya

ubalozi/uhusiano mwema kati ya mataifa mbalimbali.

x) Risala ya rais wa nchi yake pia iandikwe katika wasifu huu kama njia ya kumalizia tawasifu

yake.

Tanbihi-Kazi hii ipangwe kiaya na mawazo yafulululize.

Akizingatia yoyote yale ambayo yanaonyesha kwamba anaweza kuifanya kazi hiyo,atakuwa amejibu swali.

2. Utumizi wa afyuni[mihadarati] katika taasisi za masomo nchini ni suala ambalo ni muhula kutatuliwa. Jadili.

KUUNGA MKONO

- Sheria hafifu inayowaruhusu wauzaji na watumiaji mihadarati kuendelea na shughuli zao.
- Kuporomoka kwa maadili ya kijamii na kushindwa kwa wazazi kuwathibiti watoto wao kwa kutowapa mawaidha.

- Vyombo vya habari vinachangia pakubwa katika kiwashawishi vijana kutumia mihadarati (runinga, redio, mtandao).
- Ukosefu wa wataalamu wa kutoa nasaha na mwelekeo kwa wanafunzi shuleni.
- Upungufu wa vielezo bora/mifano katika jamii kwani kuna watu wengi wanaotumia mihadarati katika jamii.
- Idadi kubwa ya wanafunzi ikilinganishwa na idadi ya walimu shuleni.
- Ufisadi: wanaowauzia vijana mihadarati hutumia hongo kufanikisha maovu haya, aidha mihadarati huingizwa nchini na matajiri wenye ushawishi.
- Baadhi ya majirani wa shule hudhani na hata kutumia njia hii kujipatia riziki.
- Shinikizo za wenzi huwasukuma vijana kutumia mihadarati.

KUPINGA

- Kutunga sheria kali zitakazowazuia watumiaji na wauzaji wa mihadarati.
- Kuwashauri wazazi kuwa mstari wa mbele kuwazungumzia na kuwashauri watoto wao.
- Kuthibiti vyombo vya habari ili kupunguza matumizi ya mihadarati.
- Kuwaajiri na kuongeza wataalamu wa ushauri shuleni na vijijini.
- Serikali ikabiliane na ufiisadi katika viwango vyote, ukiwemo unaoruhusu uagizaji wa mihadarati na ‘mabwenyenye’ walio na ushawishi.
- Kuwaelimisha watu kuhusu njia halali, au mbadala za kujipatia riziki k.m. kilimo, biashara na kilimo biashara n.k.
- Wanafunzi washauriwe kujisimamia kimawazo na kuepuka shinikizo za wenzi.
- Vijana kupewa nasaha kuhusu athari za utumizi wa dawa huizi za kulevya.
- Walimu kuhimizwa kuwa karibu na wanafunzi ili kutambua wale wanaoenda upogo.

TANBIHI

- Mtahiniwa anaweza kuwa na hoja nyingi za kuunga mkono na moja au zaidi za kupinga.
- Mtahiniwa anaweza kuwa na hoja nyingi za kupinga na moja au zaidi za kuunga.
- Mtahiniwa atoe msimamo wake.
- Katika hali zote mtahiniwa asiwe na chini ya hoja nane.
- Anayekosa kushughulikia pande zote mbili asipite alama 10.
- Mtahiniwa anaweza kutoa hoja sawa pande zote almradi atoe msimamo.
- Hakiki hoja zingine za mtahiniwa.

3. Andika kisa kitakachodhihirisha maana ya methali: Mwenye kovu usidhani kapoa.
Msimulizi asimulie kisa kitakachoonyesha ukweli wa methali hii.
Maana – Mtu ambaye amewahi kuwa mbaya hata akionekana kubadili mwenendo huenda akarudia maovu yake.

Mtahiniwa aonyeshe:

- a) Makosa mhusika aliyofanya.
 - b) Jinsi makosa hayo yalimfanya kubadili mwenendo wake.
 - c) Kurudia makosa yale au mengine mabaya zaidi.
Kisa ndicho muhimu si utangulizi.
Sehemu ya pili ya methali yaweza kuwa ya sentensi moja au kirai kimoja –
ikubalike kuwa mtahiniwa amezingatia mada.
4. Andika kisa kitakachomalizikia kwa: ... hivyo ndivyo ukurasa mpya katika kitabu cha maisha yangu ulivyofunguka.
– Mtahiniwa asimulie kisa kitakachoonyesha mabadiliko yalivyotokea katika maisha yake. Mabadiliko haya yaweza kuwa mazuri au mabaya.

- Mtahiniwa atumie wakati uliopita; aonyeshe matukio yaliyomfikisha katika mabadiliko haya.
- Kisa kioane na mdokezo aliopewa.